

**Michal Horáček: *Hazardní hra jako černá díra sociálního vesmíru. Nástin teoretických a metodologických předpokladů etnografického studia prostředí hazardní hry.* Praha: FHS UK, 2007. Magisterská práce
oponentský posudek**

Předložená magisterská práce Michala Horáčka si klade za cíl zmapovat možnosti etnografického studia hazardní hry a toho, co označuje jako „hráčský svět“. K dosažení takového cíle autor považuje za nezbytné učinit následující kroky: vyargumentování udržitelnosti pohledu na hazardní hru jako na „hráčský svět“, nalezení vhodné teoretické perspektivy a její propojení s etnografií.

Hned v úvodu je třeba uvést, že Horáčkův text patří mezi to nejlepší, co jsem kdy v žánru magisterská práce četl. Autor jde k vytyčenému cíli s velkým přehledem, mimořádnou sečtělostí, pečlivě a promyšleně. Práce nemá výrazných slabých míst a pokud se některé pasáže zdají být slabší, tak jen díky srovnání s místy, která považuji za mimořádně zdařilá (jako například pasáže, kde Horáček diskutuje de Certau, o něco dále Bourdieho *The Logic of Practice* jako *The logic of Play* nebo Caillois, kritický rozbor Geertzovy *Záludné hry* a argumentaci ve prospěch metody *pozorující účasti* oproti *zúčastněnému pozorování*). V těchto pasážích, které považuji i vzhledem k autorem vytyčenému cíli za stěžejní, nenalézám sporných tvrzení.

To, že autor přistupuje k vybranému tématu opravdu pečlivě, je vidět i v kapitole „Cesty k dominanci ne-herního paradigmatu“, ve které komentuje fenomenologické diskuse o podstatě hry (Fink) jako o činnost, která je netvůrčí a neproduktivní a jako taková je vykázána do sféry neskutečnosti. Vzhledem k hlavnímu argumentu textu – „hráčskému světu“ lze porozumět pouze na základě etnografického výzkumu – mi však tyto pasáže připadají poněkud redundantní. Zejména příliš nerozumím potřebě zabývat se fenomenologickým studiem hry, když je pro celý text charakteristické především inspirace Bourdiem a jeho metodou, která stojí v napětí se vším, co představuje například Finkova fenomenologie. Široký záběr, s nímž Horáček ke svému tématu přistupuje, vede nutně k tomu, že některé teze jsou až příliš zjednodušující. Jako příklad lze uvést odstavec, ve kterém autor odkazuje na texty Starého a Nového zákona. Mám vážné pochybnosti o tom, zda v biblických pasážích, kde se píše o „losování“, vůbec šlo o „hru“. Los zde totiž není určen náhodou, ale právě naopak, jde o projev boží vůle, jakýsi boží soud, který říká, že se v tomto světě se nic neděje zcela náhodně.

Za předloženým textem evidentně stojí obrovský kus práce, který Horáček učinil. Lze se jen těšit na v posledním odstavci slíbenou studii, jejímž úvodem má tato práce být. Předloženou magisterskou práci doporučuji k přijetí k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit jako výbornou s maximem možných bodů.

Jakub Grygar